

REFERAT af møde i Ældrerådet MED NOTER

Dato: onsdag den 29. oktober 2025 kl. 10.00-15.00

Sted: Rådhuset, Udvalgsværelse D, 1. sal.

Deltagere:

Kirsten Nissen (formand), Susan Hedlund (næstformand – deltog via Teams), Ahlam Al-Jasas, Anders Lund, Anne Marie Bossen Aarøe, Annette Thernøe, Arne Bjørn Nielsen, Bertel Dam Lind, Eleonora Lewandowski, Elin Johansson, Hanne Mørup, Hanne Simonsen, Jan Østergaard Bertelsen, Jesper Balle, Karen Hedegaard, Lisbeth Sølvér, Lone Skov Valentin Al Awssi, Margit Risnæs, Margit Schrøder, Merete Ganshorn, Peder Blom, Pia Weise Pedersen og Stig Ekman

Afbud: Jesper Grunwald, Michael Neumann og Susanne Lindholm

Dirigenter: Karen Hedegaard og Peder Blom

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat af ældrerådsmøde den 24. september 2025
3. Referat af møde i Forretningsudvalget den 8. oktober (til orientering)
4. Oplæg om universelt design
5. Opfølgning på oplæg
6. Orientering fra formandskabet
7. Opsamling på borgermøde den 21. oktober
8. Evalueringsseminar
9. Status på Ældrerådets forbrug
10. Oplæg om Budget 2026
11. Opfølgning på oplæg
12. Orientering fra Danske Ældreråd
13. Orientering fra Regionsældrerådet i Hovedstaden
14. Orientering fra sekretariatet
15. Opsamling ift. hvilke drøftelser og beslutninger der kan og skal kommunikeres
16. Eventuelt

1. Godkendelse af dagsorden

v. Kirsten Nissen (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet godkender dagsordenen.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

2. Godkendelse af referat af Ældrerådets møde den 24. september 2025

v. Kirsten Nissen (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet godkender referat af møde i rådet den 24. september 2025.

Bilag:

- Referat af møde i Ældrerådet den 24. september 2025.

Beslutning

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

3. Referat af Forretningsudvalgets møde den 8. oktober 2025

v. Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager referat af Forretningsudvalgets møde den 8. oktober 2025 til efterretning.

Baggrund

Forretningsudvalgets referater sendes til medlemmerne af Ældrerådet til orientering. Formålet med dagsordenspunktet er at give medlemmer mulighed for at komme med kommentarer eller spørgsmål til referatet.

Bilag:

- Referat af møde i Forretningsudvalget den 8. oktober 2025.

Beslutning

Der blev spurgt ind til, hvordan beslutningen om at Merete Ganshorn fortsætter som suppleant en måned længere, pga. Jesper Grundwalds orlov i oktober, hænger sammen med Ældrerådets Forretningsorden, §1a omkring orlov. Kirsten Nissen svarede, at formandskabet havde vurderet, at det var både praktisk og hensigtsmæssigt, da Merete allerede var indtrådt som suppleant, selvom orloven kun var af en måneds varighed.

Referatet blev taget til efterretning.

4. Oplæg om universelt design

v. Forskningsdirektør Camilla Ryhl og medarbejdere fra Team Universelt Design (orienterings- og drøftelsespunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager oplægget til efterretning.

Baggrund

Københavns Kommune har indgået et 2,5-årigt partnerskab med Bevica Fonden, som huser landets førende forskere inden for universelt design.

Forskningsdirektør Camilla Ryhl fra Bevica Fonden og faglig leder af Universel Design Hub vil indledningsvis give en introduktion til begrebet universelt design.

Derefter vil projektleder Sarah Veggerby Rehardt, universelt design koordinator Kathrine Elnegaard og specialkonsulent Louis Mølsted Andersen fra Teknik- og Miljøforvaltningens Team Universelt Design fortælle om forvaltningens arbejde med begrebet.

Beslutning

Projektudvikler René Sørensen Overby fra Bevica Fonden holdt oplæg i stedet for Camilla Ryhl. René fortalte indledningsvis kort om Fonden, der siden etableringen i 1872, har haft fokus på at styrke selvstændighed og uafhængighed for mennesker med bevægelseshandicap, og styrke den enkeltes mulighed for både at deltage i og bidrage til samfundet. Universelt design er et værktøj til at skabe et mere ligeværdigt samfund.

René fortalte også, at 30 % af de 16-64-årige i Danmark har et fysisk eller psykisk (selvrapporteret) handicap, og at mange ældre får midlertidige eller varige funktionsnedsættelser.

Hvor tilgængelighed ofte handler om at lave særlige løsninger til særlige behov (fx sætte ramper på, når en bygning er færdige) handler universelt design om udformning af produkter og omgivelser, der i videst muligt omfang kan benyttes af alle uanset funktionsevne. I Renés præsentation var der flere eksempler på universelt design.

René fortalte afslutningsvis, at der findes 7 principper og 8 mål for universel design.

Oplægget gav anledning til en række spørgsmål og bemærkninger fra Ældrerådet, bl.a.:

- At det er svært at designe til alle. Fx er der stor forskel på kørestolsbrugere og blindes behov.
- Er der i universel design også fokus på mennesker med mentale udfordringer, fx psykisk syge. Svar: I Fonden er de opmærksomme på mennesker med kognitive udfordringer og psykisk syge, men der mangler generelt viden om deres behov.

Efterfølgende fortalte Kathrine, Louis og Sarah om, hvordan Team Universelt design i Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder med at udbrede brugen af universelt design i Københavns Kommune. Universelt design er bl.a. skrevet ind i kommunens handicappolitik og i kommuneplanen, og de arbejder for at få det skrevet ind i alle strategier, vejledninger, skabeloner mv. hvor det giver mening. Derudover stiller de også krav til entreprenører og konsulenter om at indtænke universelt design, fx i anlægsprojekter.

Dette oplæg gav også anledning til en række spørgsmål og bemærkninger fra Ældrerådet, bl.a.:

- Om og i givet fald hvordan universelt design tænkes ind i eksisterende byggeri, fx plejehjem. Svar: Det er klart nemmere i nybyggeri, men de er opmærksomme på det. Men det er en svær balance mellem kulturarv/fredede bygninger og universel design krav.
- Er der meromkostninger ved at indtænke universelt design? Svar: Ved nybyggeri er der ikke tale om en meromkostning, men der vil være meromkostninger, hvis der fx skal være 2 gelændere i stedet for 1.

Afslutningsvis takkede Ældrerådet for oplægget der havde været godt og informativt.

5. Opfølgning på oplæg

v. Kirsten Nissen (drøftelsespunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet drøfter oplægget og tager stilling til følgende spørgsmål:

- Er der behov for opfølgning?
- Skal emnet behandles yderligere i et fagudvalg?
- Hvem gør i givet fald hvad og hvornår?

Beslutning

Der var enighed om, at det havde været et godt oplæg, og at det er vigtigt at huske på universelt design, når Ældrerådet fx giver input til plejehjemsbyggeri fremover. Der var enighed om, at viden om universel design kan bruges i alle fagudvalg.

6. Orientering fra formandskabet

v. Kirsten Nissen og Susan Hedlund (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Kirsten Nissen fortalte, at Danske Ældreråd havde fået svar fra social- og boligministeren og ældreministeren på det brev de havde sendt til dem vedr. udfordringer med at bygge plejeboliger inden for det fastsatte maksimumbeløb. Af svaret fremgår det, at ministrene arbejder på at finde en god løsning, der forventes at indgå som en del af en kommende boligpolitisk udspil. Det blev aftalt, at svaret sendes med ud sammen med referatet og kopi sendes til overborgmester Lars Weiss.

Kirsten fortalte kort om finanslovsaftalen for 2026, hvor der bl.a. afsættes 200 mio. kr. til bedre og billigere mad og 20 mio. kr. til at udbrede velfærdsteknologi i ældreplejen. Det er vigtigt, at Københavns Kommune får ca. 10 % af de samlede bevillinger. Kirsten vil bl.a. stille spørgsmål til politikerne om mad- og måltidsstrategien til valgmødet den 11. november.

Susan Hedlund fortalte, at Økonomiudvalget havde fået en status på arbejdet med den kommende mad- og måltidsstrategi på deres seneste møde, og at det blev besluttet, at Ældrerådet skal inddrages, når den skal behandles næste gang.

7. Opfølgning på Ældrerådets borgermøde den 21. oktober

v. Kirsten Nissen / alle (drøftelses- og beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet evaluerer borgermødet, og drøfter input fra deltagerne og ønsker til evt. kommende borgermøder.

Baggrund

Tirsdag den 21. oktober 2025 kl. 10.00-12.30 blev Ældrerådets første borgermøde afholdt i festsalen på Københavns Rådhus. Der var ca. 130 deltagere, heraf 18 ældrerådsmedlemmer.

Dialogen ved bordene resulterede i en række input vedr. arrangementet og ønsker til emner som Ældrerådets skal fokusere på fremadrettet. Afskrift er papirerne fra dialog ved bordene er vedlagt som bilag.

Det foreslås at Ældrerådet på mødet drøfter følgende:

- Hvad fungerede godt, og hvad kan vi med fordel gøre anderledes en anden gang?
- Hvordan skal Ældrerådet arbejde videre med de input vi fik fra deltagerne på mødet?
- Hvad er næste skridt? Nedsættelse af arbejdsgruppe, valg af tema og dato eller?

Det kostede i alt 52.361,20 kr. at afholde borgermødet.

Bilag

- Borgermøde Afskrift af papirer fra dialog ved bordene
- Borgermøde Opsamling på dialog ved bordene

Beslutning

Ældrerådet tog en kort bordsrunde, hvor alle rådsmedlemmer der havde deltaget, fortalte om deres oplevelser ved bordene. Der var enighed om, at det havde været et godt møde, selvom der havde været enkelte utilfredse deltagere ved nogle af bordene. Der kom mange gode input, som der kan arbejdes videre med i fagudvalgene og forslag til emner kommende møder.

Der var enighed om at Ældrerådet fremover skal holde flere borgermøder, og det blev aftalt at Forretningsudvalget skal udarbejde et forslag til en plan, som Ældrerådet kan tage stilling til.

8. Evalueringsseminar den 17.-18. december 2025

v. formandskabet (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet godkender at ældrerådsmødet den 17. december med efterfølgende julefrokost udvides til et evalueringsseminar med overnatning.

Baggrund

På opstartsseminaret i januar blev det aftalt, at der skulle afholdes en evaluering af rådets arbejde senest et år efter opstarten. På Ældrerådemødet den 24. september var der forslag om at afholde evalueringsseminaret allerede i 2025, da der forventes at være ledige midler i budgettet.

Da december er en forholdsvis kort og ofte travl måned foreslår formandskabet, at det ordinære ældrerådsmøde den 17. december med efterfølgende julefrokost omdannes til et evalueringsseminar med overnatning, hvor der den ene dag afholdes ældrerådsmøde og hvor der dag to, er fokus på evaluering af rådets arbejde og organisering mv.

Formandskabet foreslår at seminaret afholdes som et såkaldt 12-12 seminar et sted i Københavns Området.

Bilag

- Udkast til program for evalueringsseminar

Beslutning

Kirsten Nissen fortalte indledningsvis, at det på opstartsseminaret i januar blev besluttet at evaluere indsatsen efter et år. Det har været et travlt år for Ældrerådet, og det er vigtigt at evaluere indsatsen, og bl.a. drøfte om ambitioner og ressourcer passer sammen.

Ældrerådet besluttede, at der skal afholdes seminar den 17.-18. december, og meget gerne i Københavnsområdet, så der ikke skal bruges lang tid på transport.

9. Status på Ældrerådets forbrug

v. Peder Blom / Dorte Langeland Christensen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Baggrund

Ældrerådet har pr. 24. oktober brugt i alt 1.186.549,77 kr. ud af det samlede budget på 1.537.872 kr. Det betyder, at der ifølge forbrugsoversigten er 351.322,23 kr. til rest.

Der er dog en del allerede afholdte udgifter, der endnu ikke fremgår af forbrugsoversigten, bl.a. Ældrerådets borgermøde, der som nævnt ovenfor kostede 52.361,20 kr.

Bilag

- Status på Ældrerådets forbrug (eftersendes)

Beslutning

Peder Blom præsenterede forbrugsoversigten, og Ældrerådet drøftede hvad evt. uforbrugte midler kan anvendes til. Der var enighed om, at udsende et nyhedsbrev via e-Boks, hvis der er penge til det. I nyhedsbrevet kan der bl.a. informeres om hvad Ældrerådet har fokus på, hvad vi har opnået i budgetforhandlingerne og datoer for borgermøder og rundvisninger næste år.

10. Oplæg om Budget 2026 (kl. 13.00-13.30 inkl. tid til spørgsmål)

v. Ressourcedirektør Anna Schou Johansen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager oplægget til efterretning.

Baggrund

Den 4. september 2025 blev der indgået en historisk bred aftale om Københavns Kommunes budget for 2026.

Nyhed om aftalen kan læses her: [Budgetaftale 2026 | Københavns Kommune](#)

Selve aftaleteksten kan læses her: [Budget26 Aftaletekst 02.pdf](#)

Ressourcedirektør Anna Schou Johansen fortæller på mødet om aftalen og de områder, der er interessante for Ældrerådet.

Beslutning

Anna Schou Johansen fortalte, at Københavns Kommunes budget nu er endeligt vedtaget, og præsenterede nogle af de vigtigste budgetforslag som der blev afsat penge til på Sundheds- og Omsorgsforvaltningens område.

Anna fortalte bl.a. at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen med budgettet får tilført 178,1 mio. kr. til service og 40,6 mio. anlæg. Anna fortalte bl.a., at de 10 mio. kr. der i år er blevet givet til madområdet, er gjort varig, så der også vil være ekstra penge til madområdet fremover.

Annas oplæg gav anledning til en række spørgsmål og kommentarer, herunder:

- Hvad der skete med forslaget om ekstra sekretariatsbetjening til Ældrerådet? Svar: Der blev udarbejdet et budgetforslag sammen med BUF og SOF, men det ikke blev løftet i forhandlingerne. Det er kun politikerne, der kan fortælle hvorfor det ikke blev løftet.
- Er der kommet flere eller færre penge til ældreområdet? Svar: Der er kommet flere.
- Hvordan kan man bygge tryghedsboliger, når rammebeløbet ikke er blevet hævet? Svar: Tryghedsboliger er ikke underlagt rammen.

11. Opfølgning på oplæg

v. Kirsten Nissen (drøftelsespunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet drøfter oplægget og tager stilling til følgende spørgsmål:

- Er der behov for opfølgning?
- Skal emnet behandles yderligere i et fagudvalg?
- Hvem gør i givet fald hvad og hvornår?

Beslutning

Ældrerådet besluttede, at fagudvalgene allerede nu skulle begynde at tænke på budget 27 i fagudvalgene.

12. Orientering fra Danske Ældreråd

v. Kirsten Nissen og Hanne Mørup (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Kirsten Nissen fortalte, at hun havde været til 7-by erfagruppemøde i Odense den 20. oktober, hvor de bl.a. havde drøftet ældrerådvalg, budget 2026 og inddragelse i implementering af ældrereformen.

Kirsten fortalte også, at formandskabet vil invitere Bornholms Ældreråd og Frederiksberg Seniorråd til møde for at drøftet samarbejdet omkring brugerrådet til Sundhedsråd Hovedstaden, samt hvem der skal repræsentere de tre Ældreråd

Hanne Mørup fortalte, at formanden for Danske Ældreråd, Inger Nielsen, den 20. oktober havde medvirket i diverse radioindslag i DR P4 Midt & Vest og P4 København. Hovedbudskabet var, at ældre-og seniorrådsvalg bør afholdes som fremmødevalg, da det giver den højeste stemmeprocent. Nedenfor er indsat link til indslagene i DR P4 København (indslaget starter ca. 1 minut inde i optagelsen)

20. oktober 2025 DR P4 København Nyheder 07.30

<https://www.dr.dk/lyd/p4kbh/p4-koebenhavn-regionale-nyheder/p4-koebenhavn-regionale-nyheder/seneste-nyt-kl-07-30-14802507431>

20. oktober 2025 DR P4 Morgen København 06:30

<https://www.dr.dk/lyd/p4kbh/p4-morgen-koebenhavn/p4-morgen-koebenhavn/mandag-20-oktober-2025-14802520431> (

20. oktober 2025 DR P4 Morgen København 06:05

<https://www.dr.dk/lyd/p4kbh/p4-morgen-koebenhavn/p4-morgen-koebenhavn/mandag-20-oktober-2025-14802520431>

Hanne fortalte også at Danske Ældreråd har kommenteret på en ny undersøgelse, der viser, at flere ældre må undvære bad selvom de har behov. Se fx nedenstående link til Seniormonitor fra den 13. oktober.

<https://seniormonitor.dk/nyheder/aeldrepleje/article18631797.ece>

13. Orientering fra Regionsældrerådet i Hovedstaden

v. Margit Schrøder (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Margit Schrøder fortalte, at det sidste møde i regionsældrerådet afholdes den 24. november kl. 14.00-16.00. Alle ældrerådsmedlemmer er velkomne – giv Margit besked, hvis I ønsker at deltage. Lars Gårdhøj deltager på mødet og vil både kigge tilbage og frem ift. den nye Region Øst.

14. Orientering fra sekretariatet

v. Sekretariatet (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Sekretariatet havde ingen nye informationer.

Ældrerådet besluttede at sende en buket blomster til Lykke fra Ældrerådet.

15. Opsamling iht. hvilke drøftelser og beslutninger der kan og skal kommunikeres

v. Kommunikationsudvalget (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller, at Ældrerådet beslutter, om der er emner eller beslutninger fra dagens møde, der kan eller skal kommunikeres.

Baggrund

Ældrerådet beslutter i fællesskab, om der er emner eller beslutninger fra dagens møde, der kan eller skal kommunikeres fx på Ældrerådets hjemmeside eller Facebook-side.

Beslutning

Ældrerådet besluttede at fortælle om beslutningen om at holde borgermøder igen til næste år.

16. Eventuelt

Karen Hedegaard fortalte, at der er udsolgt til det fælles valgmøde den 11. november, og at der havde været et godt samarbejde mellem de fire organisationer, der står bag arrangementet.

Det blev foreslået, at evt. overskydende midler kan bruges til at orientere om Ældrerådet i lokalaviserne.

Peder Blom takkede Merete Ganshorn for at have været suppleant i Ældrerådet de sidste fire måneder.